

УДК [004.738.5:378.147]:811.111

Кривонос Ірина Анатоліївна

Старший викладач кафедри «Іноземні мови»

Таврійський державний агротехнологічний університет

iryna.a.krivonos@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА СЛУХ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ НЕМОВНОГО ВНЗ

Анотація В статті розглянуті найбільші труднощі в процесі аудіювання англійською мовою. Проведено узагальнення етапів роботи над текстом для аудіювання та наведені зразки завдань до прослуховування, під час прослуховування та після прослуховування матеріалу, завдань на формування лексичних та граматичних навичок. У дослідженні наведені приклади використання інтернет-ресурсів на практичних заняттях зі студентами спеціальності «Харчові технології». Запропоновані цілі використання електронних ресурсів на практичному занятті з англійської мови з розвитку аудіювання, який пов'язаний з іншими видами мовленнєвої діяльності.

Ключові слова: фахівець-випускник; самостійна робота; практичне заняття; аудіювання; труднощі в процесі аудіювання; Інтернет-ресурси.

1. ВСТУП

Інтенсивне вивчення іноземної мови завоювало особливу популярність в зв'язку з тим, що ритм нашого життя значно зріс за останні роки і продовжує прискорюватися. Нове покоління приносить нові технології. Залучення інформаційних технологій в процес навчання іноземної мови має незаперечні переваги, тому що навчальні матеріали подані яскраво, інтерактивно, з різними функціями перегляду, несуть у собі ігрову складову. Сучасні студенти, набагато краще за своїх викладачів, володіють інформаційними технологіями та здатні отримувати доступ до будь-якої інформації за лічені хвилини. Отже, і знання вони бажають отримати швидко і легко. Але, як відомо, іноземна мова вимагає активного, а не пасивного сприйняття. Вивчити будь-яку іноземну мову можливо самостійно та інтенсивно, але складно без організуючої та направляючої ланки – викладача, до якого можна звернутися за роз'ясненнями у складних питаннях.

За останні роки, найбільш хвилюючою тенденцією в системі вищої освіти для викладача, стає перерозподіл навчального часу студента. Все більший акцент робиться на самостійну роботу, відповідно, кількість занять в аудиторії скорочується. З іншого боку, вимоги до якості підготовки фахівця-випускника вищого навчального закладу зростають. Випускник будь-якого ВНЗ повинен володіти як мінімум однією іноземною мовою. При цьому в число обов'язкових компетенцій входять не тільки вміння читати і перекладати зі словником тексти професійної спрямованості, а й продуктивно використовувати іноземну мову в усному спілкуванні. Так, наприклад, метою вивчення дисципліни «Іноземна (англійська мова) за фаховим спрямуванням» у бакалаврів спеціальності «Харчові технології» факультету Агротехнологій та екології Таврійського державного агротехнологічного університету є «досягнення студентами кваліфікації самостійного користувача на рівні «B2 - незалежний користувач». Основними завданнями курсу зазначені «набуття навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої потребами сфер майбутньої діяльності (особистої, публічної, професійної, освітньої) та вдосконалення вже набутих вмінь з лексики та граматики через опрацювання новітньої автентичної інформації, продукування діалогічного та монологічного мовлення у межах побутової та загальноосвітньої тематики; переклад рідною мовою англійської

текстів побутового характеру; анотування текстів загальноосвітнього та соціокультурного характеру рідною та іноземною мовами» [1, с.3]. Одним з можливих способів досягнення поставлених завдань може стати методично обґрунтоване і технологічно забезпечене застосування Інтернет-ресурсів, як для організації самостійної роботи, так і під час занять в аудиторії.

Проблемами навчання англійської мови, як іноземної, на слух, стали предметом наукових досліджень багатьох фахівців (Гальперіна І.Я., Зимньої І.О., Складенко Н.К., Гальскової Н.Д., Суздалевої Е.С., Малініної І. А., L. Bachman, N. Brieger тощо).

Мета нашого дослідження – узагальнити етапи роботи над текстом для аудіювання, проаналізувати використання Інтернет-ресурсів та сформувати цілі їх використання в процесі навчання аудіюванню студентів технічних спеціальностей на практичних заняттях.

2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Під час роботи над статтею, ми користувалися теоретичними методами педагогічного дослідження: узагальнення та методом аналізу.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Англійська мова в реальному житті виконує комунікативну функцію, в ході практичного заняття і самостійної роботи вдома вона одночасно є і метою, і засобом навчання. В мережі Інтернет зберігається безліч мультимедійних файлів англійською мовою з навчальної, методичної, наукової інформації різної спрямованості, що дозволяє планувати аудиторні практичні заняття та поза аудиторну роботу різного рівня, змісту, інтенсивності, організовувати науково-дослідну діяльність, інтерактивні форми контролю (творчі проекти в рамках однієї дисципліни, міждисциплінарний проект, поточний контроль успішності, диспут, дискусія, мозковий штурм, ділові, рольові ігри, тренінги, презентації, комп'ютерні, віртуальні проекти, тощо).

Найбільші труднощі в процесі оволодіння англійською мовою, як правило, викликає аудіювання, тобто сприйняття і розуміння усної мови на слух, оскільки воно передбачає подолання великої кількості труднощів, які обумовлені такими факторами як смисловий зміст, джерела інформації, характер мовленнєвого матеріалу, умови пред'явлення, а також індивідуальні особливості того, хто говорить (темп, манера мови, наявність акценту), так і слухача, його досвід аудіювання і таке інше. Але ж з іншого боку, аудіювання є потужним засобом навчання англійської мови, оскільки сприяє засвоєнню лексичного складу мови і його граматичної структури, дає можливість опанувати звукову сторону досліджуваної мови, її фонемний склад і інтонацію: ритм, наголос, мелодіку. Крім того, аудіювання є ефективним засобом навчання інших видів мовленнєвої діяльності: говоріння, читання та письма. Аудіювання - не тільки прийом повідомлення, а й підготовка у внутрішній мові відповідної реакції на почуте висловлювання. Аудіювання, поряд з говорінням, забезпечує можливість комунікації іноземною мовою. Таким чином, без оволодіння умінням аудіювання неможливо спілкування [2]. Сприйняття іноземної мови на слух - процес складний, що вимагає від студента максимальної уваги, а від викладача - послідовної підготовки до розвитку цього виду мовленнєвої діяльності. Тому необхідна методична правильна організація процесу навчання аудіювання, так, перед методикою навчання іноземних мов стоїть завдання правильно організувати і спланувати цей не простий процес.

Практика показує, що навіть люди, які достатньо вільно володіють мовою, відчують труднощі коли слухають носіїв мови. Гальскова Н.Д. стверджує, що це пов'язано з тим, що сприйняття і розуміння усної мови є досить складною психічною діяльністю: пропускна спроможність звукового каналу значно менше зорового, слухова пам'ять у більшості людей розвинена гірше зорової, а слухова рецепція одноразова і неповторна. І зазвичай, слухачі, які здійснювали усне мовне спілкування з викладачем на нормативній літературній мові, погано розуміють носіїв мови в природних умовах [3].

За визначенням О. С. Суздалевої, аудіювання – це складний розумовий процес сприймання, розпізнання та розуміння мовлення, який супроводжується активним переробленням отриманої інформації у її зв'язку з наявним в аудитора лінгвістичним та прагматичним досвідом та оцінкою інформації, що сприймається, у внутрішньому мовленні [4, с. 38]. На нашу думку, саме таке трактування аудіювання дозволяє не тільки відобразити його діяльнісний характер, а й розглядати цей вид мовленнєвої діяльності в професійно-орієнтованому аспекті, який у поєднанні з лінгвістичними та психологічними факторами забезпечує розуміння та усвідомлення почутого.

Вченими було доведено, що аудіювання є активним процесом, під час якого відбувається напружена робота всіх психічних і розумових процесів. Аудіювання тісно пов'язане з іншими видами мовленнєвої діяльності: аудіювання і читання спрямовані на сприйняття і смислову переробку інформації, і цим пояснюється спільність мовленнєвих механізмів, які обслуговують рецептивні види мовленнєвої діяльності. Аудіювання і говоріння представляють собою дві сторони єдиного явища, так званого усного мовлення. Аудіювання - єдиний вид мовленнєвої діяльності, коли від слухачів майже нічого не залежить, тому, що мовленнєва форма і зміст задані ззовні тим, хто говорить. В реальній ситуації спілкування не можна повторити те, що ми чуємо або слухаємо. Наприклад, мова викладача, лектора, розмова двох або більше співрозмовників, теле / радіопередача, новини тощо.

Можна зробити висновок про те, що навчити аудіюванню важко. Як свідчать викладачі-практики, важче, ніж іншим видам мовленнєвої діяльності, тим більше, що робота над аудіюванням у самих студентів не викликає позитивних емоцій. Проте, необхідність навчання аудіювання як окремого, самостійного виду обумовлена наступними факторами: 1. через слух надходять зразки англійської мови, які, будучи еталонами, закладаються в довгострокову пам'ять, де і зберігаються; 2. слухо- мово- моторні образи входять в усі види мовленнєвої діяльності і, відповідно, не можна навчити інших видів мовленнєвої діяльності без розвитку слухового аналізатора; 3. у слухача (студента) розвивається слуховий контроль, який входить в усі види мовленнєвої діяльності, тобто людина, коли говорить / пише або читає контролює себе через слух; 4. розвивається слухова пам'ять, без якої неможлива успішна навчальна діяльність (оскільки у нас йде мова про організацію навчально-виховного процесу) і, зокрема, не можна опанувати англійську мову [5].

В методиці навчання іноземним мовам визначено такі етапи роботи над текстом для аудіювання: установчий (передтекстовий), супровідний (текстовий) та післятекстовий, або іншими словами, завдання до прослуховування, під час прослуховування та після прослуховування. Узагальнюючи усі труднощі у роботі з аудіо-матеріалами, ми пропонуємо користуватися наступними практичними порадами. У роботі із студентами технічних спеціальностей першим кроком на етапі «до прослуховування» доречна вступна бесіда, як правило, в режимі «викладач-студенти», з метою виявлення їх фонових знань. Іноді доцільно вступну бесіду подавати як прогноз можливого змісту тексту, використовуючи заголовки тексту для аудіювання, його перші пропозиції; пред'явлення різних перед текстових опор (вербальних:

ключові слова на дошці, зачини пропозицій, план, питання; візуальних / невербальних: картинки, карти, схеми, діаграми тощо). Наступний етап дуже дієвий у групі студентів - зняття труднощів (мовленнєвих: фонетико-лексико-граматичних і змістовних) даного тексту, роз'яснення складних моментів в тексті для прослуховування.

Ми пропонуємо нашим студентам такі типи завдань на формування лексичних та граматичних навичок, які також використовуємо на стадії до прослуховування (Табл. 1):

Таблиця 1- Зразки типів завдань на формування лексичних та граматичних навичок

Зразки типів завдань на формування лексичних навичок	Зразки типів завдань на формування граматичних навичок
<ul style="list-style-type: none"> - поєднати слова (синоніми, антоніми); - підібрати синоніми або/та антоніми; - утворити однокореневі слова; - дати пояснення або визначення слова; - додати речення поданим новим словом, однокореневим або із виконанням словотвору; - скласти монолог/діалог за пропонованою темою, використовуючи нові слова, вирази, форми слів тощо. 	<ul style="list-style-type: none"> - обрати слово/частину речення, змінюючи яке, утворити вірне граматичне явище; - додати речення поданими словами із таблиці або словами, які виділені в контексті, та утворити певне граматичне явище; - використовуючи вірну форму дієслова, ступінь порівняння прикметників, прислівник, займенник, артикль та інші граматичні явища, заповнити пропуски в реченнях, висловлюваннях тощо. - пояснити вживання виділених слів/словосполучень із певними вивченими граматичними формами у поданому тексті тощо.

На стадії *прослуховування* студенти чують матеріал декілька разів. Перший раз прослуховування має ознайомлюючий характер, де відбувається розуміння загального змісту матеріалу, другий раз студенти прослуховують з метою більш детального вивчення та розуміння подробиць прослуханого. В реальному житті вони прослуховують інформацію з певною метою, для розуміння основного змісту матеріалу, вибіркового розуміння необхідної інформації або відносно повного розуміння почутого. Завдання на розуміння основного змісту прослуханого матеріалу розвивають вміння визначати тему або проблему почутого, виділяти основну інформацію від другорядної або узагальнювати фактичну інформацію почутого після першого прослуховування. Виконуючи завдання на відносно повне та детальне розуміння змісту почутого матеріалу, студенти розвивають навички вилучати головну інформацію із контексту, відокремлювати головне від другорядного, виділяти факти відносно запропонованих питань та тверджень щодо змісту почутого. Студенти отримують такі завдання: прослухати текст і визначити місцезнаходження, мовленнєву ситуацію, родинні зв'язки учасників співбесіди або проблемні питання почутого; визначити помилки у поданій текстовій інформації у порівнянні із почутою; заповнити пропуски в тексті, таблицю детальною інформацією; порівняти почуте із побаченим (пропонуємо картинку, фото); підтвердити чи спростувати інформацію подану у твердженнях відповідно змісту почутого матеріалу тощо.

Після прослуховування матеріалу студенти отримують наступні завдання на розуміння його більш детального змісту: обговорити зміст усно, в монологічному чи діалогічному мовленні, письмово висловити свою думку, оцінку, надати ідеї вирішення почутих проблем, пропозиції та рекомендації тощо.

Виходячи зі специфіки аудіювання як одного з найбільш складних видів мовленнєвої діяльності, вважаємо за доцільне, висвітлити пов'язані з ним труднощі і вказати доречні шляхи їх подолання, наведені Л. Зайцевою [6]:

1. Труднощі, пов'язані з мовленнєвим аспектом: а) Труднощі, пов'язані з особливостями акту слухання і мовленнєвої діяльності слухача (широке коло тем, багатий мовленнєвий матеріал, більш швидкий темп мови носіїв мови). б) Труднощі, пов'язані з особливостями мови носіїв мови (невідповідність матеріалів більшості УМК критеріям автентичності; відмінність розмовної і письмової мови, автентичних текстів та навчальних текстів, фамільярного і літературного стилів).

2. Труднощі, пов'язані з культурою країни - труднощі, пов'язані з соціолінгвістичним та соціокультурним компонентом комунікативної компетенції (мова, є феноменом певної цивілізації, повинна вивчатися в контексті цієї цивілізації).

Навчитися чути і розуміти мову носія мови, прагнення удосконалювати мовленнєві вміння безпосередньо пов'язані з самостійною роботою студента при аудіюванні. Завдання викладача полягає в тому, щоб звернути увагу студента на найбільш цікавий і потрібний студенту, як майбутньому фахівцю, автентичний матеріал, який буде сприяти підвищенню пізнавального інтересу студентів, мотивації до вивчення іноземної мови. You Tube, Learn American English online, British Council, BBC English, SMRT Canadian College, National Geographic, BBC Student News та інші пропонують широкий спектр навчальних аудіо та відео матеріалів: новини, реклама, життєві ситуації. Максимально наближене до реальності мовленнєве середовище у відеороликах - одна з головних складових успішного оволодіння знаннями англійської мови.

Ми не можемо не погодитись з багатьма фахівцями, які стверджують, що Інтернет надає наступні можливості: організація та планування процесу навчання; пошук потрібної інформації як для викладача, так і для студента; підбір текстів для студентів в різним рівнем володіння англійської мови, що дозволяє не тільки інтенсифікувати навчально-виховний процес, а й використовувати особистісно-орієнтований підхід, що в цілому дозволить забезпечити рівень володіння англійською мовою, який відповідає сучасним запитам суспільства. Зазначені вище моменти, з точки зору методики викладання, роблять актуальним використання Інтернету в системі навчання англійської мови і забезпечують на сьогодні найбільш ефективний розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності, і аудіювання, зокрема.

Завдяки появі Інтернет-ресурсів більш детально (і, отже, трудомістко) опрацювання тексту можна здійснювати в аудиторії і вдома, повторно прослуховувати, виконуючи різні текстові завдання. Так, наприклад, освітній ресурс <http://www.esl-lab.com> - прекрасний засіб для розвитку навичок аудіювання на практичних заняттях і вдома. Randall's ESL Cyber Listening Lab пропонує велику базу щоденних бесід дорослими та дитячими голосами, лекцій, інтерв'ю та розмов для підготовки навіть до тестів TOEFL / TOEIC, за різними рівнями складності, за загальною, побутовою, академічною тематикою. Автори сайту дають свої підказки щодо навчання: встановити реалістичні цілі; вчитися добре володіти мовою через 30 днів не станеться; використовувати хороший словник зі зразками речень важливих слів; створити навчальну групу з кількома людьми, щоб тренувати свої навички та бути терплячими. Даний ресурс не вимагає обов'язкової реєстрації, але зареєстровані користувачі мають ряд переваг: вони можуть пройти тест на визначення свого рівня сформованості навички аудіювання і мати збережену історію пройдених тестів і отриманих результатів. Даний ресурс, розвиваючи навички аудіювання, одночасно тренує письмову мову і, крім того, є прекрасним засобом роботи з лексикою і розширення словникового запасу. При цьому тексти, що використовуються, є автентичними і

сучасними, що особливо імпонує студентам, оскільки їм подобається працювати з матеріалом, який в даний момент активно обговорюється. Ми наведемо приклад використання цього інтернет-ресурсу на консультаційному занятті із студентами спеціальності «Харчові технології» (щотижневі консультації викладачі нашої кафедри проводять для студентів, які мають бажання додатково вивчати матеріал, або не встигли опанувати матеріал практичних занять тощо). Темою одного з практичних занять за робочою програмою дисципліни була: Здоровий спосіб життя. Студентам було запропоновано вдома, на згаданому вище сайті, обрати з розділу «General Listening Quizzes» тему «A Healthy Lifestyle», рівень складності середній, виконати всі завдання до-прослуховування та після-прослуховування розмови чоловіка та жінки про їх здоровий спосіб життя, завдання на множинний вибір, заповнення пропусків, визначення вірного висловлювання, написати відгук та свої ідеї за темою. Вже на консультаційному занятті ми перевірили знову розуміння цієї розмови, але із роз'ясненнями лексико-граматичних кліше та правил. Результати були кращими, ніж на попередньому пробному прослуховуванні, без виконання контекстних завдань і тема заняття була опрацьована краще із використанням даного інтернет-ресурсу.

Інший ресурс для використання, а саме для навчання англійської мови на слух <http://learnenglish.britishcouncil.org/en/listening-skills-practice>. Він практикує та покращує вміння слухати для навчання або роботи. Сайт пропонує відео та аудіо-матеріали з діяльністю для різних рівнів. Спочатку необхідно обрати рівень, або пройти тест на визначення рівня володіння мовою. Автори сайту надають допомогу та поради щодо всіх типів тестів та іспитів з прослуховування, пояснюють, що можна зробити перед початком іспиту та під час іспиту, щоб отримати найвищі оцінки. Наші поради з авторами збігаються: тексти бажано слухати двічі, але спочатку ретельно прочитати завдання, зрозуміти завдання та намагатися прогнозувати; фактична частина прослуховування більшості тестів дуже коротка, тому спробувати зосередитись лише на іспиті, завданні; важливі: контекст, орфографія, цифри, дати і час, сутички, інтонація та емоції, думки; слухати все уважно.

Можна запропонувати такі цілі використання електронних ресурсів на практичному занятті з англійської мови з розвитку одного із видів мовленнєвої діяльності – аудіювання, але пов'язаний з іншими видами: 1. Створювати умови для розвитку мовленнєвої компетенції через оволодіння новими мовленнєвими засобами за допомогою Інтернет-ресурсів. 2. Створювати умови для розвитку мовленнєвої компетенції через вдосконалення навичок аудіювання та інших видів мовленнєвої діяльності: читання, говоріння, письма студентів за допомогою Інтернет-ресурсів. 3. Створювати умови для розвитку соціокультурної компетенції через знайомство студентів з реаліями англійськомовних країн, представлених в автентичних джерелах. 4. Створювати умови для розвитку компенсаторної компетенції через проектну діяльність, розвиток мовленнєвих умінь студентів з опорою на матеріали Інтернет-сайтів. 5. Створювати умови для розвитку навчально-пізнавальної компетенції через вдосконалення загальних і спеціальних навчальних умінь, ознайомлення студентів зі способами самостійної роботи у вивченні мови та англійськомовної культури, використання Інтернет-технологій на практичному занятті і в поза аудиторній діяльності. 6. Створювати умови для розвитку таких якостей як культура аудіювання та спілкування, вміння працювати у співпраці, розвиток здатності і готовності до самостійного вивчення іноземної мови, до подальшої самоосвіти з його допомогою в різних сферах знання, набуття досвіду творчої діяльності.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Нажаль, в більшості ВНЗ на іноземну мову виділяється лише дві години на тиждень. В рамках цього часу викладачу не завжди вдається приділяти достатньо уваги аудіюванню і, тим більше, складно буває користуватися вже існуючими методиками навчання сприйняттю іноземної мови на слух, тому, що вони розраховані на інший часовий проміжок і контингент студентів.

Перспективами подальших досліджень і поглиблених пошуків у цьому напрямку ми вважаємо вивчення труднощів, що виникають у студентів технічних спеціальностей під час аудіювання, та розробку комплексу вправ, спрямованих на більш ефективний розвиток окремих механізмів аудіювання для формування їх готовності до сприйняття мови без великих ускладнень та страху.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кривонос І.А. Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова (за фаховим спрямуванням)» (англійська) для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 181 «Харчові технології» / І.А. Кривонос. – Мелітополь: ТДАТУ, 2017. - 16 с.
2. Малинина И. А. Использование Интернет-ресурсов второго поколения Web 2.0 в обучении аудированию [Электронный ресурс] / И. А. Малинина // Молодой ученый. — 2012. — №11. — С. 446-448. — Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/46/5668/> (дата обращения: 26.05.2018).
3. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам: пособие для учителя. 3-е изд., перераб. и доп. – М.: АРКТИ, 2004. – 192 с.
4. Суздалева Е.С. Формирование умений аудирования лекций медико-биологического профиля при обучении студентов иностранцев на среднем этапе: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.02 / Е.С. Суздалева; Гос. ин-т рус. яз. им. А.С. Пушкина. - М., 1998. - 297 с.
5. Полат Е. С. Интернет на уроках иностранного языка [Электронный ресурс] / Е.С. Полат // ИЯШ.-2001. – 2001. – Режим доступа: <http://distant.ioso.ru/library/publication/3.htm> (дата обращения: 26.05.2018).
6. Зайцева Л.А. Требования к аудитивному материалу, содержащему неизученную лексику [Электронный ресурс] / Л.А. Зайцева // Иностранные языки в школе. – 1998. - № 3 – Режим доступа: <http://freepapers.ru/3/ispolzovaniya-autentichnyh-materialov-v-processe/231376.1595412.list5.html> (дата обращения: 26.05.2018).

Матеріал надійшов до редакції 01.06.2018 р.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНТЕРНЕТ-РЕСУРСОВ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОЙ РЕЧИ НА СЛУХ СТУДЕНТОВ ТЕХНИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ НЕЯЗЫКОВЫХ ВУЗОВ

Кривонос И.А.

Аннотация В статье рассмотрены наибольшие трудности в процессе аудирования на английском языке. Проведено обобщение этапов работы над текстом для аудирования и приведены образцы заданий к прослушиванию, во время прослушивания и после прослушивания материала, задания на формирование лексических и грамматических навыков. В исследовании приведены примеры использования интернет-ресурсов на практических занятиях со студентами специальности «Пищевые технологии». Предложены цели использования электронных ресурсов на практическом занятии по английскому языку по развитию аудирования, который связан с другими видами речевой деятельности.

Ключевые слова: специалист-выпускник; самостоятельная работа; практическое занятие; аудирование; трудности в процессе аудирования; Интернет-ресурсы.

USE OF INTERNET RESOURCES IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH SPEECH AT THE HEARING OF STUDENTS OF TECHNICAL SPECIALTIES OF UNLOCATED HIGH SCHOOLS

Kryvonos I.A.

Abstract The article considers the greatest difficulties in the process of listening in English. The stages of work on the text for listening are generalized and examples of listening tasks are given, during listening and after listening to the material, tasks for the formation of lexical and grammatical skills. The study gives examples of the use of Internet resources in practical classes with students of the specialty "Food Technologies". The purposes of using electronic resources in a practical lesson on English language on the development of auditing, which is associated with other types of speech activity, are proposed.

Key words: graduate specialist; independent work; practical lesson; listening; difficulties in the process of listening; Internet resources.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Kryvonos I.A. Work program of the academic discipline "Foreign Language (for professional orientation)" (English) for applicants of the higher education "Bachelor" in specialty 181 "Food Technologies" I.A. Kryvonos. – Melitopol: TSATU, 2017. - 16 s. (in Ukrainian)
2. Malinina I.A. Use of second generation Web 2.0 Internet resources in teaching listening [Elektronnyi resurs] /I.A. Malinina //Molodoi uchenyi. — 2012. — №11. — S. 446-448. — Rezhym dostupa: <https://moluch.ru/archive/46/5668/> (data obrashcheniya: 26.05.2018). (in Russian)
3. Halskova N. D. Modern methods of teaching foreign languages: posobie dlia uchytelia. 3-e izd., pererab. y dop. – M.: ARKTY, 2004. – 192 s. (in Russian)
4. Suzdaleva E.S. Formation of the skills of listening to medical and biological lectures during the training of foreign students at the middle stage: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: spets. 13.00.02 / E.S. Suzdaleva: Hos. yn-t rus. yaz. ym. A.S. Pushkyna. - M., 1998. - 297 s. (in Russian)
5. Polat E. S. Internet in foreign language lessons [Elektronnyi resurs] / E.S. Polat //IaSh.-2001. – 2001. – Rezhym dostupa: <http://distant.ioso.ru/library/publication/3.htm> (data obrashcheniya: 26.05.2018). (in Russian)
6. Zaitseva L.A. Requirements for auditory material containing unexplained vocabulary [Elektronnyi resurs] / L.A. Zaitseva // Inostrannye yazyki v shkole. – 1998. - № 3 – Rezhym dostupa: <http://freepapers.ru/3/ispolzovaniya-autentichnyh-materialov-v-processe/231376.1595412.list5.html> (data obrashcheniya: 26.05.2018). (in Russian)